

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-529/13-E

Název právnické osoby

vykonávající činnost školy: **Mateřská škola Březina, okres Svitavy**

Sídlo: 569 23 Březina č. p. 122

IČO: 75 019 175

Identifikátor: 600 099 580

Právní forma: příspěvková organizace

Zastoupená: Jaroslavou Bulíčkovou, ředitelkou školy

Zřizovatel: Obec Březina

Místo inspekční činnosti: 569 23 Březina č. p. 122

Termín inspekční činnosti: 6. a 7. květen 2013

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou, hodnocení souladu školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP PV) s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV) a jeho naplnění vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, se zaměřením zejména na:

- podporu připravenosti dětí na povinnou školní docházku v posledním roce před jejím zahájením ve vztahu k očekávaným výstupům RVP PV,
- podporu rozvoje předčtenářských a elementárních matematických dovedností,
- zajištění bezpečnosti dětí, prevence rizikových jevů a podpory výchovy ke zdraví,
- úroveň řízení školy a organizaci vzdělávání.

Aktuální stav školy

Mateřská škola Březina, okres Svitavy (dále škola) vykonává činnost mateřské školy s celodenním provozem (6:30 - 15:00 h) a školní jídelny-výdejny. Stravování dětem i zaměstnancům školy zajišťuje školní jídelna při Základní škole a mateřské škole Křenov, okres Svitavy. Škola je jednotřídní s kapacitou 30 míst. Úplata za předškolní vzdělávání není stanovena.

Zájem o předškolní vzdělávání dlouhodobě nepřevyšuje možnosti školy, naplněna je v porovnání se stanovenou kapacitou přibližně z 55 %. Hojně je využívána rodiči z okolních spádových obcí, jejichž děti tvoří více než polovinu z celkového počtu. V době inspekční činnosti školu navštěvovalo 17 dětí, tři z nich v posledním roce před vstupem do základní školy. K začátku školního roku byly čtyři děti mladší tří let, jedno z nich dosud k docházce nenastoupilo.

Předškolní vzdělávání probíhá podle ŠVP PV *Barevný rok* platného od 1. září 2012.

Vzdělávací proces zabezpečují dvě pedagogické pracovnice. Ředitelka školy je kvalifikovaná s dlouholetými zkušenostmi. Učitelka ve škole pracuje třináctým rokem, nemá odborné vzdělání a dosud si jej nedoplňuje. Její úvazek je trvale zkrácen (0,60), současně zastává i funkci domovnice a kuchařky.

Škola obývá jedno podlaží víceúčelové budovy obce. Její prostory procházejí postupnou modernizací, poslední výraznější investice souvisela s rekonstrukcí topného systému. Postupně je obměňováno vybavení třídy, pořízeny byly nové židličky, odpočinková lehátka a matrace. Doplněvány jsou hračky, knihy a didaktické pomůcky. Nově zařízena prvky pro pohybové vyžití dětí byla školní zahrada, probíhá také obnova vybavení školní jídelny-výdejny.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP PV

Podmínky pro rovný přístup dětí ke vzdělání škola vytváří v souladu s platnými právními předpisy, o přijímacím řízení informuje v součinnosti se zřizovatelem způsobem dostupným široké veřejnosti v místě i okolních obcích. Se svou vzdělávací nabídkou seznamuje rodiče v průběhu společných akcí, prostřednictvím místního rozhlasu a plakátů. Doplnují ji dílčí projekty k podpoře zdraví a environmentální výchově.

Integrované bloky zpracované v ŠVP PV jsou přiměřené věku a schopnostem dětí, v obecné rovině sledují cíle ze všech oblastí. Jejich následné rozpracování do vzdělávací nabídky je systematické, ale vzhledem k širokému časovému úseku nabízí méně pestrý výběr činností, minimálně také počítá s uplatněním různorodých přístupů a zohledněním individuálních vzdělávacích potřeb dětí.

Uplatněný pedagogický styl byl vstřícný a podporující, vyznačoval se empatickou a naslouchající komunikací. Děti se cítily bezpečně, průběžně byly kladně oceňovány. Vztahy mezi nimi byly na dobré úrovni, většina si dokázala vzájemně pomáhat, byly k sobě přátelské a ohleduplné. Připravená vzdělávací nabídka korespondovala s aktuálním tématem. Klasická organizace dopoledního vzdělávacího bloku však nepočítala s nabídkou činností od ranních hodin, zcela chyběly cíleně zařazené individuální či skupinové formy. Pro spontánní aktivity měly děti dostatek času, svobodně si volily hry, částečně je dokázaly rozvinout a spolupracovat při nich. Frontální činnosti v dílčích momentech pozitivně ovlivňovalo spojení s pohybem, avšak upřednostněné metody nácviku, opakování či vysvětlování vedly k pasivní účasti dětí a nižší míře jejich zaujetí.

Dobrých výsledků děti dosahují v oblasti předmatematické gramotnosti. Orientují se v prostoru, číselné řadě, porovnávají a třídí předměty, znají barvy. Pozornost škola věnuje rozvoji grafomotorických dovedností, vede děti ke správnému držení psacího náčiní a většina nejstarších má již tento návyk zafixován. Pozitivním zjištěním je, že se také umí podepsat. Rozvoj předčtenářské gramotnosti je pravidelnou součástí vzdělávací nabídky. Děti znají řadu říkadel, básní a písní, starší rytmitizují slova, určují počet jejich slabik i první hlásku ve slově. Literární činnosti jim umožňují seznamovat se přiměřenou formou s poezií, pohádkami a dramatickým uměním. Vedle vhodných postupů (četby,

dramatizace) však děti nepřiměřeně často a bez stanovení vzdělávacích záměrů naslouchají reprodukováným textům ze zvukového záznamu a sledují video. K rozšiřování jejich povědomí o koloběhu života a přírodním prostředí jsou využívány možnosti školní zahrady a blízkého okolí školy. Nové poznatky tak získávají prostřednictvím přímého pozorování a smyslového vnímání. Méně je k tomuto účelu využíváno pokusů a experimentů, práce s knihami a encyklopediemi.

Účinná opatření škola přijímá k minimalizaci komunikačních problémů dětí. Do denního programu zařazuje logopedické chvilky (gymnastiku mluvidel, artikulační cvičení atd.), v případě potřeby doporučuje rodičům odbornou pomoc. Tímto způsobem se jí daří včas zajistit dětem potřebnou péči.

Škola věnuje pozornost bezpečnosti dětí, v uplynulém období došlo jen k jedinému úrazu. Ochrana zdraví je zřejmá ze zápisů v třídních knihách, děti jsou přiměřenou formou seznamovány s možným nebezpečím. Jejich přirozený vývoj a tělesnou zdatnost škola podporuje při pobytu venku i v průběhu pohybových aktivit ve třídách. Součástí vzdělávací nabídky jsou i zdravotně preventivní cvičení. Podmínky k průběžnému doplňování tekutin jsou ve třídě vytvořeny, dosud však děti nemají tento návyk upevněn. Naopak v sebeobsluze jsou samostatné, při stolování mají možnost ovlivnit velikost porcí podle svých potřeb.

Záměry ŠVP PV v oblasti rozvoje partnerských vztahů se zákonnými zástupci dětí se škole daří naplňovat především každodenním kontaktem. K oboustranné spokojenosti probíhají též společné akce, do jejichž organizace se rodiče aktivně zapojují. Spolupráce s okolními základními školami je méně bohatá a rozmanitá, ale přináší dětem alespoň přirozené seznámení s novým prostředím. Informace o jejich výsledcích ve vyšším stupni vzdělávání získává škola od rodičů. Z důvodu obohacení vzdělávací nabídky o divadelní představení navázala ředitelka školy užší spolupráci s mateřskou školou v Jevíčku.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Realizovaný ŠVP PV zohledňuje vnější prostředí a možnosti školy, vypovídá o její koncepci a cílech vzdělávání zaměřených na podporu rozvoje osobnosti dětí. Podmínky vzdělávání byly v průběhu inspekční činnosti doplněny o chybějící údaje. Evaluační systém je nyní v ŠVP PV vhodně nastaven, ale hodnotící procesy dosud nejsou funkční a získané informace se liší od inspekčních zjištění (např. v oblasti využívaných forem a metod, naplňování části podmínek vzdělávání). Sledování vývoje dětí v úrovni jejich znalostí, dovedností a sociálního zrání škole umožňuje zajištění individuálního přístupu ke každému z nich. Diagnostické aktivity jsou doplněny portfoliem prací starších dětí z oblasti předmatematických představ, grafomotoriky a kresby lidské postavy. Škola takto získává prospěšné informace, dosud je ale nevyužívá k přípravě zacílené vzdělávací nabídky.

Ředitelka školy byla do funkce jmenována od 1. dubna 2000 (od roku 1993 byla pověřena řízením) a splňuje předpoklady pro její výkon. Vydala vnitřní normy s vymezením kompetencí jednotlivých zaměstnanců. Pro efektivnější zajištění chodu školy a variabilitu zastupování přijala na část úvazku další provozní pracovníci. Pozitivně hodnotí vztahy na pracovišti, které přispívají k dobré atmosféře a promítají se i směrem k dětem. Povinnou dokumentaci vede v souladu s právními předpisy, v průběhu inspekční činnosti doplnila školní řád o povinnosti dětí a podmínky zacházení s majetkem školy.

Personální podmínky jsou dlouhodobě nepříznivé z hlediska odborné kvalifikace učitelky, která zabezpečuje vzdělávací proces v ranních hodinách, v době oběda a po zbytek dne. V případě nepřítomnosti ředitelky školy zastupuje i dopolední vzdělávací blok a zastupuje ji v řízení. Vedena je k získávání nových profesních znalostí a dovedností, z jednání pedagogických rad je zřejmé, že se zapojuje do odborné diskuze i vzájemného předávání informací ze seminářů. Přes tato pozitivní zjištění se chybějící odbornost promítá do kvality poskytovaného vzdělávání, což se projevilo v průběhu inspekční činnosti. Další vzdělávání v uplynulém období směřovalo k rozšiřování odborných znalostí v řízení školy, pedagogice i psychologii. Jeho obsahová náplň korespondovala se současnými potřebami i dalším rozvojem školy (řečové dovednosti dětí, RVP PV atd.). Dosud se ale nedaří uplatňovat nové poznatky v praxi a směřovat školu k realizaci kurikulární reformy.

Velmi kladně je ředitelkou školy hodnocena spolupráce se zřizovatelem, který se podle svých možností podílí na obnově budovy i vybavení. Na provoz školy přispívají i okolní obce. Prostorové předpoklady třídy jsou dobré, její členění umožňuje vytvoření příznivých podmínek pro hru, různorodé tělovýchovné a vzdělávací aktivity i diferenciaci odpoledního odpočinku. Již méně efektivně je ale k těmto činnostem využívána, zcela omezeny jsou např. příležitosti ke spontánnímu pohybovému vyžití dětí. Prostředí školy je čisté a vyzdobené výrobky dětí, vybavení hračkami a didaktickými pomůckami je dobré a dětem částečně volně dostupné.

Závěry

Mateřská škola poskytuje vzdělávání v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání i v jeho průběhu je dodržován princip rovnosti.

Realizovaný ŠVP PV koresponduje s cíli a zásadami školského zákona, je v souladu s RVP PV. Škola však směřuje k jeho naplňování jen v dílčích oblastech.

Ředitelka školy má v řízení dlouholeté zkušenosti. Své manažerské dovednosti uplatňuje v zajištění běžného chodu školy, již méně v posunu vzdělávacího procesu k uplatňování principů a zásad RVP PV. Dílčí překážkou jsou také nepříznivé personální podmínky.

Materiální předpoklady pro naplňování ŠVP PV jsou dobré a průběžně jsou díky finančním prostředkům zřizovatele zkvalitňovány. Modernizace vnitřních prostor školy včetně úpravy a vybavení školní zahrady vytvářejí příznivé podmínky pro realizaci předškolního vzdělávání. Příspěvek ze státního rozpočtu dostává k zabezpečení vzdělávacího procesu.

Škola zajišťuje bezpečnost dětí, podporuje jejich zdravý fyzický a psychický vývoj. Daří se jí vytvářet příznivé sociální klima, prostředí jistoty a důvěry. Vzdělávací proces rozvíjí osobnost dětí, napomáhá jim v chápání okolního světa a učí je žít ve společnosti ostatních. Dosud však nesměřuje k individualizaci vzdělávání a realizaci vzdělávací nabídky prostřednictvím moderních pedagogických přístupů.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina mateřské školy ze dne 17. září 2002
2. Rozhodnutí Školského úřadu Svitavy o zařazení do sítě škol a školských zařízení ze dne 20. března 1996, čj. 1235/95
3. Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje o změně v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. ledna 2004, čj. KrÚ 17841/2003 OŠMS
4. Pověření výkonem funkce ředitelky školy s účinností od 1. září 1993
5. Jmenování do funkce ředitelky školy s účinností od 1. ledna 2003
6. Potvrzení ve funkci ředitelky školy s účinností od 1. srpna 2012
7. Školní matrika - školní rok 2012/2013
8. Rozhodnutí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání ve školním roce 2012/2013
9. Dokumentace vedená k hodnocení individuálních a skupinových výsledků vzdělávání (diagnostické záznamy, portfolio prací dětí) - školní rok 2012/2013
10. Třídní kniha - školní rok 2012/2013
11. Přehledy docházky - školní rok 2010/2011, 2011/2012 a 2012/2013
12. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání *Barevný rok*, čj. MŠ/96/2012, platný od 1. září 2012
13. Školní řád ze dne 7. května 2013
14. Organizační řád s účinností od 1. ledna 2009
15. Bezpečnostní opatření dětí (směrnice zpracovaná včetně osnovy poučení dětí) ze dne 1. ledna 2011
16. Kniha úrazů vedená od 1. ledna 2010
17. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků
18. Rozpis přímé pedagogické činnosti pro školní rok 2012/2013
19. Záznamy z pedagogických rad ve školním roce 2011/2012 a 2012/2013
20. Hodnotící dokumentace školy - školní rok 2009/2010, 2010/2011 a 2011/2012

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.e@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekční komise a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ve Svitavách dne 15. května 2013

(razítko)

Mgr. Ivana Bečková, školní inspektorka

Ivana Bečková v. r.

Bc. Miloslava Šimonová, kontrolní pracovnice

Miloslava Šimonová v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ve Svitavách dne 20. května 2013

(razítko)

Jaroslava Bulíčková, ředitelka školy

Jaroslava Bulíčková v. r.

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.